

ผลการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของกลุ่มผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย
เรือนจำกลางบางขวาง จังหวัดนนทบุรี

THE EFFECTS OF USING A GUIDANCE ACTIVITIES PACKAGE
TO DEVELOP SOCIAL INTELLIGENCE OF PRISONERS WHO VIOLATED DISCIPLINE
IN BANGK WANG CENTRAL PRISON, NONTHABURI PROVINCE

ธนิตศักดิ์ ลิ้มสุวรรณภักดิ์¹

สุขอรุณ วงษ์ทิม²

Thanitsak Limsuwanpat

Sukaroon Wongtim

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พ.ต.ท.หญิง ดร. ประจักษ์สาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Sukhothai Thammathirat Open University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความฉลาดทางสังคม ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยกลุ่มทดลอง 2) เปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมหลังการทดลอง ระหว่างผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และ 3) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตัวอย่างเป็นผู้ต้องขังเรือนจำกลางบางขวาง แดน 6 จังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน ที่มีคะแนนจากแบบวัดความฉลาดทางสังคมตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา และสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จากนั้นจึงสุ่มอย่างง่าย เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบวัดความฉลาดทางสังคม ที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .84 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม และ 3) แบบวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม มีความฉลาดทางสังคมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองมีความฉลาดทางสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของกลุ่มทดลองอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมแนะแนว, ความฉลาดทางสังคม, ผู้ต้องขัง

Abstract

The objectives of this research were 1) to compare social intelligence levels of the experimental group prisoners before and after using a guidance activities package to develop social intelligence, 2) to compare social intelligence levels after using the guidance activities package of the experimental and control group prisoners, and 3) to study satisfaction with the guidance activities package to develop social intelligence. The research design was the quasi-experimental research with an experimental group and a control group. The research sample consisted of 30 prisoners in Area 6 of Bang Kwang Central Prison, Nonthaburi province who had social intelligence scores below the 50th percentile and volunteered to participate in the experiment. Then, they were randomly assigned into an experimental group and a control group, each of which containing 15 prisoners. The employed research instruments were 1) a social intelligence assessment scale, with a reliability coefficient of .84, 2) a guidance activities package to develop social intelligence, and 3) a questionnaire on satisfaction with the guidance activities package to develop social intelligence. Data were analyzed using the mean, standard deviation, and t-test.

The findings revealed that 1) after the experiment, the experimental group prisoners who used the guidance activities package to develop social intelligence had post-experiment social intelligence level significantly higher than their pre-experiment counterpart level at the .01 level, 2) after the experiment, the experimental group had social intelligence level significantly higher than the counterpart level of the control group prisoners at the .01 level, and 3) the experimental group prisoners' satisfaction with the guidance activities package to develop social intelligence was at a high level.

Keywords : guidance activities package, social intelligence, prisoner

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยแม้จะได้รับการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่มีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับแรกในปี พ.ศ.2504 แต่ทว่าปัจจุบันสังคมไทยยังคงเผชิญความเสี่ยงทางด้านคุณธรรมจริยธรรม ทำให้สังคมไทยมีความถดถอยในการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ส่งผลให้เกิดปัญหาอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้น โดยคดีความผิดต่อชีวิต ร่างกายและเพศ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ เพิ่มขึ้นจาก 335.9 คดีต่อประชากรแสนคน ในปี 2548 เป็น 516.7 คดีต่อประชากรแสนคน ขณะที่คดียาเสพติดเพิ่มขึ้นจาก 160.4 คดีต่อประชากรแสนคนในปี 2548 เป็น 371.6 คดีต่อประชากรแสนคน ในปี 2552 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) จากสถิติดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา แม้แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติจะมุ่งพัฒนาให้สังคมไทยมีการพัฒนาความฉลาดทางด้านสติปัญญา (Intelligence Quotient: IQ) และความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient: EQ) แต่การพัฒนาความฉลาดทางสังคม หรือเชาวน์สังคม (Social Quotient หรือ Social Intelligent) ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งเมื่อศึกษาในบริบทของเรือนจำ จากการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังจำนวนหนึ่ง พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ มีระดับความฉลาดทางด้านสังคมค่อนข้างต่ำ โดยพบว่ามีกรกระทำผิดซ้ำ และการทะเลาะวิวาทกันบ่อยครั้ง ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้พวกเขาไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างคนปกติทั่วไป และถึงแม้ว่าพวกเขาจะเข้ามาใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำแล้ว พวกเขาก็กังไม่สามารถปรับตัวเพื่อให้อยู่ในสังคมเรือนจำได้อย่างสงบสุข ตรงกันข้ามพวกเขา ยังคงสร้างปัญหาอย่างต่อเนื่อง และกระทำผิดวินัยอยู่บ่อยครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรือนจำกลางบางขวาง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ผู้วิจัยให้ความสนใจในการทำวิจัยครั้งนี้ จากการบันทึกสถิติของงานทะเบียนและวินัยผู้ต้องขังเรือนจำกลางบางขวาง ปี พ.ศ.2557 พบว่า ใน

ระหว่างปี พ.ศ.2555 ถึงปี พ.ศ.2557 มีผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยรวมทั้งสิ้นจำนวน 2,155 คน (งานทะเบียนและธุรการ เรือนจำกลางบางขวาง, 2559) โดยสาเหตุของการกระทำผิดวินัยเป็นผลสืบเนื่องมาจากนิสัยและสันดานจึงยากต่อแก้ไขพฤติกรรมได้ (อารีย์รัตน์ ไกรเกตุ, 2552) รวมทั้งวัฒนธรรมของเรือนจำ เป็นส่วนสำคัญต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังอีกด้วย (Clemmer, 1958, อ้างถึงใน จารุวรรณ คงยศ, 2551) และยังมีปัจจัยอื่น ได้แก่ การขาดการตระหนักรู้ทางสังคม ไม่มีความสามารถในการแสดงออกอย่างเหมาะสม ไม่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ขาดความชัดเจนในการสื่อสารกับผู้อื่น รวมทั้งขาดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และการสร้างสัมพันธภาพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของความฉลาดทางสังคม (Gardner, 1983, อ้างถึงใน ศุภรัตน์ เอกอัศวิน, 2550) ซึ่งโกลแมน (Goleman, 2006) กล่าวถึงความฉลาดทางสังคมว่า เป็นความสามารถของบุคคลในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมอย่างมีความสุข สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดี รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ จากการวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ น้อยพยัคฆ์ กุมารแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการและพฤติกรรมคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล พบว่า ความฉลาดทางสังคม เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้คนเราประสบความสำเร็จและมีความสุขถึงร้อยละ 85 (พงษ์ศักดิ์ น้อยพยัคฆ์, 2555) ความฉลาดทางสังคมเป็นความสามารถของแต่ละบุคคลในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งตัวบุคคลและสังคมที่อยู่รอบข้างได้เป็นอย่างดี คนที่เข้าใจคนรอบข้างหรือยอมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวได้ จะสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข เรียกได้ว่า มีความฉลาดทางสังคมสูง ในทางกลับกันคนที่มีความฉลาดทางสังคมต่ำจะปรับตัวได้น้อย รู้สึกรู้ว่าใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมนั้น ๆ ค่อนข้างลำบาก (ปาณิสดา คงสมจิตต์, 2558) นอกจากนี้ ความฉลาดทางสังคมยังมีคุณค่า

หรือประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะจะทำให้บุคคลเป็นที่รักใคร่ของผู้คนในสังคม จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น การแสดงออกที่ดี การเข้าอกเข้าใจผู้อื่น มีความฉลาดเชิงสัมพันธ์กับผู้อื่นและการเข้าสังคม (Albrecht, 2006) ซึ่ง วนิษา เรซ (2550) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของความฉลาดทางสังคมโดยสรุปว่า ความฉลาดทางสังคมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง สำหรับผู้ที่ต้องการประสบความสำเร็จทั้งทางด้านการงานและชีวิตส่วนตัว ความฉลาดทางสังคม เป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดความสุขในชีวิต ความก้าวหน้าในอาชีพการงาน ความสุขในชีวิตสมรสและการอยู่ในสังคม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ พบว่า ความฉลาดทางสังคมสามารถพัฒนาได้โดยการให้บริการปรึกษา เช่น งานวิจัยของ กาญจนกมล สุวิทย์รัตน์ (2557) เรื่อง การศึกษาและพัฒนาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ และงานวิจัยของ ดุษฎี เล็บขาว (2559) เรื่อง การพัฒนาเยาวชนสังคมของนักเรียนวัยรุ่นโดยการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ ซึ่งใช้คำว่า เยาวชนสังคม แทนคำว่า ความฉลาดทางสังคม งานวิจัยทั้งสองฉบับนี้ยืนยันได้ว่าการให้บริการปรึกษามีผลต่อการพัฒนาความฉลาดทางสังคมได้เป็นอย่างดี แต่พบว่างานวิจัยเหล่านี้ยังมีจำนวนน้อย โดยเฉพาะการพัฒนาความฉลาดทางสังคมกับผู้กระทำผิด/ผู้ต้องหา ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับการพัฒนาความฉลาดทางสังคม สำหรับการพัฒนาความฉลาดทางสังคมด้วยวิธีการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำนั้นยังไม่มีผู้ใดศึกษา ซึ่งจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ พบว่า ชุดกิจกรรมแนะนำสามารถนำมาใช้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังเช่น งานวิจัยของ มิเรียม ชุ่นสุวรรณ (2556) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ใช้

ชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคม มีทักษะชีวิตด้านสังคมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคม มีทักษะชีวิตด้านสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ ยุพาพรรณ ศิริอ้าย (2557) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดของเด็กกำพร้า มูลนิธิห่วงใยเด็กกำพร้า จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผลการวิจัยพบว่า เด็กกำพร้ากลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะชีวิตด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดสูงขึ้นภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเด็กกำพร้ากลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะนำ มีคะแนนทักษะชีวิตด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดสูงขึ้นมากกว่าของกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเด็กกำพร้ากลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะนำ มีคะแนนทักษะชีวิตด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดสูงขึ้นมากกว่าของกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเด็กกำพร้าตั้งนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความฉลาดทางสังคมของผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย ด้วยการใชชุดกิจกรรมแนะนำที่สร้างและพัฒนาตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ตามกระบวนการเรียนรู้ ที่เรียกว่า วงจรการเรียนรู้ (four phases of the learning cycle) ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นสะท้อนความรู้สึก ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต และขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ (สมร ทองดี และ ปราณิ รามสูตร, 2555) เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความฉลาดทางสังคมให้แก่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย เรือนจำกลางบางขวาง จังหวัดนนทบุรี ได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน ดำรงชีวิตทั้งในขณะที่อยู่ภายในเรือนจำและสามารถกลับคืนสู่สังคมภายนอกเรือนจำภายหลังจากที่พ้นโทษโดยใช้ความฉลาดทางสังคมได้อย่างปกติสุข

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางสังคม ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยกลุ่มทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางสังคม หลังการทดลองระหว่างผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม

สมมติฐานการวิจัย

1. ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อการพัฒนาความฉลาดทางสังคม ผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยกลุ่มทดลอง มีความฉลาดทางสังคม สูงกว่าก่อนการทดลอง
2. ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยกลุ่มทดลอง มีความฉลาดทางสังคม สูงกว่าผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยกลุ่มควบคุม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) วกก่อนและหลังการทดลอง มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (pretest-posttest design)

ประชากร

ผู้ต้องขังแดน 6 เรือนจำกลางบางขวาง อำเภอมะนัง จังหวัดนนทบุรี ที่มีประวัติกระทำผิดวินัย จำนวน 80 คน

ตัวอย่าง

ผู้ต้องขังเรือนจำกลางบางขวาง แดน 6 จังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน ที่มีประวัติกระทำผิดวินัยตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไป และมีคะแนนจากแบบวัดความฉลาดทางสังคมตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา และสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จากนั้นจึงสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คนเท่ากัน

ขอบเขตการวิจัย

ด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยทำการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรม เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย สังกัดฝ่ายควบคุมแดน 6 เรือนจำกลางบางขวาง จังหวัดนนทบุรี ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2559

ด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยทำการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรม ให้แก่ผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย ในขอบเขตเนื้อหา ของความฉลาดทางสังคม 2 องค์ประกอบใหญ่ และ 5 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1. การตระหนักรู้ทางสังคม (social awareness) ได้แก่ การเข้าใจผู้อื่น (understanding of others) การใส่ใจผู้อื่น (attunement) การร่วมรู้สึก (empathy) การรู้คิดทางสังคม (social cognition) และการรับรู้สังคม (social perception)

2. การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (social facility) ได้แก่ การแสดงออก (presence) ทักษะการสื่อสาร (communication skills) ความเป็นผู้นำ (leadership) ทักษะการทำงาน (working skills) และความห่วงใยผู้อื่น (concern)

ด้านข้อมูล

เป็นการศึกษาข้อมูลในเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลก่อนและหลังการทดลองโดยใช้แบบสอบถาม

ด้านพื้นที่

ทำการศึกษาในพื้นที่ของเรือนจำกลางบางขวาง แดน 6 จังหวัดนนทบุรี

ตัวแปรในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ คือ ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม และการให้ข้อเสนอแนะแบบปกติ

2. ตัวแปรตาม คือ ความฉลาดทางสังคม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดความฉลาดทางสังคม ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

- 1.1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานทั่วไป จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับ

อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะของการกระทำ ความผิด และจำนวนครั้งในการกระทำผิดวินัย

1.2 แบบวัดความฉลาดทางสังคม ครอบคลุมทั้ง 10 ด้าน ๆ ละ 4 ข้อ ตามลักษณะขององค์ประกอบของความฉลาดทางสังคมที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ไว้ รวมทั้งหมด 40 ข้อ ได้แก่ ด้านการเข้าใจผู้อื่น ด้านการใส่ใจผู้อื่น ด้านการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ด้านการรู้จักคิดทางสังคม ด้านการรับรู้ทางสังคม ด้านการแสดงออก ด้านทักษะในการสื่อสาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านทักษะในการทำงาน ด้านความห่วงใยผู้อื่น มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .21 ถึง .84 และมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .84

2. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม จำนวน 1 ชุด มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 แบ่งออกเป็น 12 กิจกรรม ประกอบด้วย 1) กิจกรรมปฐมนิเทศ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมและละลายพฤติกรรมระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยกัน 2) กิจกรรมเพื่อนของฉัน เพื่อพัฒนาการเข้าใจผู้อื่นทั้งด้านอารมณ์และความรู้สึก 3) กิจกรรมฟังเสียงหัวใจ เพื่อให้เรียนรู้ถึงการใส่ใจผู้อื่นและรับฟังผู้อื่น 4) กิจกรรมใจเขาใจเรา เพื่อพัฒนาการทำความเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น 5) กิจกรรมรอบตัวเรา เพื่อพัฒนาการรับรู้ การเข้าใจและความฉลาดในการประเมินสถานการณ์ทางสังคม 6) กิจกรรมกตिका पासข เพื่อพัฒนาการรับรู้และยอมรับกฎเกณฑ์และกตिकाของสังคม 7) กิจกรรมพูดดีมีแต่ได้ เพื่อพัฒนาการแสดงออก 8) กิจกรรมนายชัดเจน เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร 9) กิจกรรมผู้นำที่ดี เพื่อพัฒนาการเป็นผู้นำ 10) กิจกรรมร่วมแรงร่วมใจ เพื่อพัฒนาทักษะการทำงาน 11) กิจกรรมด้วยรักและห่วงใย เพื่อพัฒนาความห่วงใย มีความเมตตา กรุณา และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และ 12) กิจกรรมปัจฉิมนิเทศ เพื่อยุติและประเมินผลกิจกรรมแนะแนว

3. แบบประเมินความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม จำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทั้งฉบับเท่ากับ 1.00

การพิทักษ์สิทธิ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหลักการของจริยธรรมในการวิจัยหรือการปกป้องสิทธิของตัวอย่าง ดังนี้

1. ขออนุญาตทำการวิจัยจากผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกวิจัยตามลำดับขั้นตอน

2. เคารพและไม่ล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้ถูกวิจัย โดยขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการวิจัยด้วยความสมัครใจ และให้เซ็นลงนามยินยอมความสมัครใจในเอกสาร โดยปราศจากการบังคับ

3. อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การจัดบันทึกและการใช้เครื่องบันทึกเสียง เปิดโอกาสให้ซักถาม และให้ความมั่นใจถึงความมีอิสระในการยินยอมหรือปฏิเสธการให้ความร่วมมือ รวมถึงสิทธิที่จะหยุดให้ความร่วมมือในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของการวิจัย

4. รักษาความลับของผู้ถูกวิจัย โดยผู้วิจัยทำการถอดเทปบันทึกเสียงเอง และใช้รหัสตัวอักษรแทนการใช้ชื่อจริงของผู้ถูกวิจัย การรักษาความลับและการเปิดเผยข้อมูลผลการวิจัยในภาพรวม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเพียงผู้เดียวในกลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม จำนวน 12 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง ดำเนินการทดลองสัปดาห์ละ 5 ครั้ง ซึ่งก่อนดำเนินการทดลองผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมไปทดลองใช้ในผู้ต้องขังที่มีลักษณะคล้ายกับตัวอย่างจริงจำนวน 5 ครั้ง

2. กลุ่มควบคุม ได้รับการให้ข้อเสนอแนะแบบปกติจากเจ้าหน้าที่ของเรือนจำเกี่ยวกับ

ระเบียบวินัยของเรือนจำ และการประพฤติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยของเรือนจำ

3. ผู้วิจัยเก็บคะแนนภายหลังการทดลอง (posttest) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม ในกลุ่มทดลองจำนวน 12 ครั้ง โดยผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองตอบแบบวัดความฉลาดทางสังคมและแบบวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม ส่วนกลุ่มควบคุมให้ตอบแบบวัดความฉลาดทางสังคมในวันและเวลาเดียวกันกับกลุ่มทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระต่อกัน (dependent t-test) และการทดสอบค่าที่แบบ

อิสระต่อกัน (independent t-test)

2. การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม ใช้สถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม ผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยกลุ่มทดลอง มีความฉลาดทางสังคมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมของผู้ต้องขังกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม

การทดลอง	n	\bar{X}	S.D.	df	t	p
ก่อนการทดลอง	15	155.73	7.94	14	17.15	.00**
หลังการทดลอง	15	168.93	8.98			

** $p < .01$

2. ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม ผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางสังคมสูงกว่า

ผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยกลุ่มควบคุมที่ได้รับข้อสนเทศแบบปกติของเรือนจำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S.D.	df	t	p
กลุ่มทดลอง	15	168.93	8.94	28	12.14	.00**
กลุ่มควบคุม	15	126.87	9.99			

** $p < .01$

3. ความพึงพอใจของผู้ต้องขังกลุ่มทดลองที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D.=13) โดยข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ความ

สอดคล้องของกิจกรรมกับวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.40$, S.D.=.50) ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.06$, S.D.=.59)

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากทดลอง ผู้ต้องขังกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม มีความฉลาดทางสังคมสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามข้อสมมติฐานที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มิเรียม ชันสุวรรณ (2556) ที่ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า กลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคม มีทักษะชีวิตด้านสังคมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัญญา บุญรักษ์ (2556) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต จังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน นักเรียนกลุ่มทดลองมีความจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยของ พรรณพิศ จันทสุวรรณ (2556) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหูแร่ จังหวัดสงขลา โดยผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียงสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างและพัฒนาขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพและมาตรฐาน ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวที่หลากหลาย สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมให้แก่ผู้ต้องขัง ที่ใช้ชีวิตในบริบท

ของเรือนจำ ซึ่งมีความแตกต่างจากสภาพของสังคมทั่วไปได้เป็นอย่างดี เช่นเดียวกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่กลุ่มบุคคลอื่น ๆ ในสภาพสังคมทั่วไป โดยกิจกรรมแนะแนวกิจกรรมที่ผู้วิจัยใช้ในการพัฒนาความฉลาดทางสังคมให้แก่กลุ่มทดลองที่เป็นผู้ต้องขัง มีรายละเอียดได้แก่

กิจกรรมที่ 1 ปฐมนิเทศ เป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับผู้ต้องขังหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมและละลายพฤติกรรมระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยกัน ทำให้เกิดความร่วมมือในการทำกิจกรรมแนะแนวเป็นอย่างดี

กิจกรรมที่ 2 เพื่อนของฉัน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการเข้าใจผู้อื่นอย่างแท้จริง ทั้งด้านอารมณ์และความรู้สึกที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังคำพูด กิริยาท่าทางที่ผู้อื่นแสดงออกมา ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองสามารถระบุแนวทางปฏิบัติในการเข้าอกเข้าใจผู้อื่นได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น

กิจกรรมที่ 3 ฟังเสียงหัวใจเป็นชุดกิจกรรมแนะแนวที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้ถึงการใส่ใจผู้อื่น การรับฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจ โดยผู้วิจัยใช้บทบาทสมมติเป็นกิจกรรมหลัก โดยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติเป็นคู่สนทนาฟังที่ดี และคู่สนทนาที่ไม่ฟังประสงค์ จากการให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแสดงความรู้สึกต่อบทบาทสมมติลงในใบสังเกตเหตุการณ์ และร่วมอภิปรายกลุ่ม ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองสามารถระบุความสำคัญของการใส่ใจผู้อื่นและสามารถปรับเปลี่ยนให้เป็นผู้ฟังที่ดีได้

กิจกรรมที่ 4 ใจเขาใจเรา เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาการทำความเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึก และความต้องการของผู้อื่นในลักษณะเอาใจเขามาใส่ใจเรา โดยใช้วิธีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการเสนอตัวแบบจากคลิปวิดีโอเรื่อง “ไม่เห็นอกแต่เห็นใจ” ผลการดำเนินกิจกรรมพบว่า กลุ่มทดลอง สามารถระบุแนวทางการแสดงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น และจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พบว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีประสบการณ์

ในการเห็นแก่ตัวมากกว่าที่จะให้ความสนใจ เข้าใจผู้อื่นในลักษณะเอาใจเขามาใส่ใจเรา

กิจกรรมที่ 5 มีชื่อว่า รอบตัวเรา เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาการรับรู้ การเข้าใจและความฉลาดในการประเมินสถานการณ์ทางสังคมอย่างถูกต้องและฉับไว โดยให้กลุ่มทดลองแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบ ได้แก่ ภาพการจับกุม ค้ายาเสพติด และภาพการจับกุมผู้กระทำความผิดคดีมือปืนรับจ้าง จากนั้นให้กลุ่มทดลอง เขียนเรียงความเรื่อง “แดนของฉัน” เพื่อให้กลุ่มทดลองบรรยายถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในแดนของตน ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองสามารถประเมินสภาพของสังคมนรอบด้านได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมที่ 6 มีชื่อว่า กติกาพาสุข เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาการรับรู้และยอมรับกฎเกณฑ์และกติกาของสังคม โดยใช้วิธีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเสนอตัวแบบ ผลการปรากฏว่า กลุ่มทดลอง เห็นถึงความสำคัญของการรับรู้สังคมยอมรับในกฎและกติกามากขึ้น และมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากเดิม ที่เคยคิดว่ากฎระเบียบของเรือนจำที่กำหนดขึ้นนั้นเป็นการละเมิดสิทธิของความเป็นมนุษย์จนเกินไป

กิจกรรมที่ 7 พูดดีมีแต่ได้ เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาการแสดงออก ทั้งการพูดและการแสดงท่าทาง โดยใช้เทคนิคสำคัญ ได้แก่ บทบาทสมมติ โดยให้กลุ่มทดลอง ผลัดเปลี่ยนกันออกมาแสดงบทบาทต่าง ๆ ด้วยการใช้อำนาจพูด ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองสามารถใช้คำพูดและแสดงกิริยาท่าทางต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ผลจากการอภิปราย กลุ่มทดลองส่วนใหญ่ยอมรับว่าในการใช้ชีวิตประจำวัน มักจะใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมอยู่เสมอ หลายครั้งกลายเป็นสาเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนผู้ต้องขัง จนกลายเป็นคนที่ต้องถูกลงโทษทางวินัยของเรือนจำในที่สุด

กิจกรรมที่ 8 นายชัดเจน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร เช่น การเป็นคนเปิดเผย พูดตรงไปตรงมา ยอมรับฟังผู้อื่น มีความจริงใจทั้งในการพูดและการแสดงออก โดยใช้

กรณีศึกษาเป็นตัวอย่าง ผลปรากฏว่า ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม กลุ่มทดลองสามารถระบุวิธีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกลุ่มทดลองหลายคนยอมรับว่า เคยมีประสบการณ์ที่ไม่น่าจดจำจากการเป็นคนชอบพูดโกหก

กิจกรรมที่ 9 เป็นกิจกรรมที่มีชื่อว่า ผู้นำที่ดี เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเป็นผู้นำ โดยใช้เทคนิคการเสนอตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม ผลพบว่า กลุ่มทดลองสามารถระบุแนวทางการพัฒนาความเป็นผู้นำที่ดีและมีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเองขึ้นมาเป็นผู้นำที่ดีได้

กิจกรรมที่ 10 ร่วมแรงร่วมใจเป็นกิจกรรมเพื่อทักษะการทำงาน เช่น การทำงานเป็นทีม และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ โดยใช้วิธีการเสนอตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม ซึ่งจากประเมินผลจากใบงานการทำงานเป็นทีม พบว่า กลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการทำงานเป็นทีมมากยิ่งขึ้น

และ กิจกรรมที่ 11 มีชื่อว่า ด้วยรักและห่วงใย เป็นกิจกรรมที่พัฒนาความห่วงใยผู้อื่น ความเมตตา กรุณา และความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยใช้ตัวแบบและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองสามารถระบุแนวทางการปฏิบัติเพื่อแสดงความห่วงใยต่อผู้อื่นได้

2. ผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อความฉลาดทางสังคม มีความฉลาดทางสังคมสูงกว่าผู้ต้องขังกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามข้อสมมติฐานที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นนี้ มีการพัฒนาขึ้นอย่างถูกต้องตามหลักการและผ่านการตรวจสอบคุณภาพ มีการใช้กิจกรรม วิธีการ และเทคนิคการแนะแนวที่เหมาะสมและเฉพาะเจาะจงกับกลุ่มทดลอง สามารถนำมาพัฒนาความฉลาดทางสังคมให้แก่กลุ่มผู้ต้องขังที่กระทำความผิดวินัยเรือนจำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการให้ข้อสนเทศแบบปกติของเรือนจำ ซึ่งเป็นวิธีการให้ความรู้ คำแนะนำแบบบรรยายทั่ว ๆ ไป แก่ผู้ต้องขังทุกคน

ซึ่งไม่เฉพาะเจาะจงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือปัญหาใด ปัญหาหนึ่ง อีกทั้งการใช้ชุดกิจกรรมแนวนั้น จะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมใช้ความสามารถตามความต้องการ ฝึกให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถตัดสินใจแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม (สุมาลี โชติชุ่ม, 2544) และยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วม ได้แสดงความคิดเห็น ฝึกตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, สมเชาวน์ เนตรประเสริฐ, และ สุดา สินสกุล, 2521) ดังนั้นชุดกิจกรรมแนวนั้นจึงมีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ให้แก่กลุ่มบุคคลในบริบทต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัญญา บุญรักษ์ (2556) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนวนั้นเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนวนั้นเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน นักเรียนกลุ่มทดลองมีความจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยของ พรรณพิศ จันทสุวรรณ (2556) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนวนั้นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหูแร่ จังหวัดสงขลา โดยผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนวนั้นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียงสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนวนั้นเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมแนวนั้น

ที่สร้างและพัฒนาอย่างถูกต้องและผ่านการพัฒนาคุณภาพแล้วนี้ ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจต่อเนื้อหาของกิจกรรม สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม สถานที่ในการจัดกิจกรรม รวมทั้งผู้ดำเนินกิจกรรมที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของกิจกรรม อีกทั้งกลุ่มทดลองยังมีความพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สามารถพัฒนาตนเองได้ตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม และนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมแนวนั้น สามารถนำมาพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่กลุ่มผู้ต้องขังได้ จึงเป็นอีกหนทางหนึ่งที่กรมราชทัณฑ์ ควรนำมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้ต้องขัง ทั้งขณะที่อยู่ในเรือนจำและก่อนปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคม

1.2 ควรนำชุดกิจกรรมแนวนั้นเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมไปใช้ในเรือนจำ และทัณฑสถานแห่งอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่หลากหลาย และเป็นการยืนยันว่าชุดกิจกรรมแนวนั้นสามารถใช้พัฒนาคุณลักษณะที่ต้องการให้แก่ผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ก่อนนำชุดกิจกรรมแนวนั้นเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมไปใช้กับกลุ่มผู้ต้องขัง ควรศึกษากฎหมายและระเบียบข้อบังคับของเรือนจำ และกรมราชทัณฑ์ เพื่อความสะดวกในการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามที่กำหนด เนื่องจากเรือนจำ มีกฎหมายและข้อบังคับในการเข้าออกเรือนจำและเบิกตัวผู้ต้องขังที่เข้มงวด

1.4 ก่อนจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ควรพูดกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง เนื่องจากผู้ต้องขังส่วนใหญ่ ไม่กล้าที่จะแสดงออก อันเป็นผลจากกฎระเบียบวินัยที่เข้มงวด

1.5 แบบวัดความฉลาดทางสังคมสามารถนำไปใช้เพื่อคัดกรองและตรวจสอบความฉลาดทางสังคมของผู้ต้องขังได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาและพัฒนาความฉลาดทางสังคมในกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น สถานพินิจ เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัย ศึกษาติดตามผล ภายหลังจากทดลอง เพื่อติดตามดูว่า ความฉลาดทางสังคมของผู้ต้องขังกลุ่มทดลอง มีความคงทน มากน้อยเพียงใด

เอกสารอ้างอิง

- กาญจน์กมล สุวิทย์รัตน์. (2557). *การศึกษาและพัฒนาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาในสถาบันศึกษามหาวิทยาลัย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้การศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- งานทะเบียนและธุรการ เรือนจำกลางบางขวาง. (2559). *สถิติฝ่ายควบคุมแดน 6*. นนทบุรี: เรือนจำกลางบางขวาง.
- จารุวรรณ คงยศ. (2551). *การปรับตัวของผู้ต้องขังให้เข้ากับสภาพเรือนจำ: ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางคลองเปรม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ชญญา บุญรักษ. (2556). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรตพิทยพยัต จังหวัดกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์, สมเชาวน์ เนตรประเสริฐ, และ สุดา สิ้นสกุล. (2521). *ระบบสื่อการสอน*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดุขฎี เล็บขาว. (2559). *การพัฒนาเยาวชนสังคมของนักเรียนวัยรุ่นโดยการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ* (ดุขฎีนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ปาณิสดา คงสมจิตต์. (2558). *ความฉลาดทางสังคม (SQ) ในยุคศตวรรษที่ 21*. มหาวิทยาลัยแม่โจ้. สืบค้นได้จาก <http://www.council.mju.ac.th/openFile.aspx?id=MTcwMjJz>
- พงษ์ศักดิ์ น้อยพยัคฆ์. (2555). *Social intelligence: ปฏิบัติการสร้างทักษะสังคมให้เด็กเก่ง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รักลูกกรุ๊ป จำกัด.
- พรรณพิศ จันทร์สุวรรณ. (2556). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหูแร่ จังหวัดสงขลา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- มิริยาม ชื่นสุวรรณ. (2556). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางทราย จังหวัดนนทบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ยุพาพรรณ ศิริอ้าย. (2557). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดของเด็กกำพร้า มูลนิธิหวังใยเด็กกำพร้าจังหวัดเชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- วนิษา เรช. (2550). *อัจฉริยะสร้างได้*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เรด.ศุภรัตน์ เอกอัครวิณ. (2550). *ความฉลาดทางสังคม (Social Intelligence)*. สืบค้นได้จาก http://203.157.5.230/web_finance/file_upload/p6923-8.ppt
- สมร ทองดี และ ปราณิ รามสูตร. (2555). *แนวคิดในการพัฒนา กิจกรรมแนะแนว*. ใน *ชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและ กิจกรรมแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาหน่วยที่ 9*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สงวงศ์ แก่นดาค้า. (2559). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความคิดเชิงบวกให้แก่ผู้ต้องขังเรือนจำกลางบางขวาง จังหวัดนนทบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุมาลี โชติขุม. (2544). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเชาวน์อารมณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการสอนตามคู่มือครู* (ปริญญา นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11*. กรุงเทพมหานคร.
- อารีย์รัตน์ ไกรเกตุ. (2552). *ทักษะของเจ้าหน้าที่เรือนจำกลางบางขวางต่อกระบวนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำความมั่นคงสูง* (สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- Albrecht, K. (2006). *Social intelligence: The new science of success*. San Francisco: Jossey-Bass A Wiley Imprint.
- Goleman, D. (2006). *Social intelligence*. London: The Random House Group Limited.